

مجموعه مقالات فارسی

جلد ششم

مباحث کونماکون

گروهی از نویسندگان

پروین نامه سید مرتضی ۱۵۱

سرشناسه:	کنگره بین‌المللی بزرگداشت هزاره سید مرتضی علم‌الهدی (۱۳۹۸: قم)
عنوان و نام پدیدآور:	مجموعه مقالات فارسی / تهیه‌کننده: مرکز همایش‌های علمی و پژوهش‌های آزاد دارالحدیث؛ پیگیری و اجرا: محمد مهدی خوش‌قلب؛ ویراستاری: حسین پورشریف، سید محمد دلال موسوی.
مشخصات نشر:	مشهد: آستان قدس رضوی، بنیاد پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری:	ج ۶.
فروست:	پژوهش‌نامه سید مرتضی؛ ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰.
شابک:	دوره: ۳-۳۷۹-۶۰۰-۶-۹۷۸؛ ج ۶: ۳-۳۸۲-۶۰۰-۶-۹۷۸.
وضعیت فهرست‌نویسی:	فپا.
موضوع:	علم‌الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵-۴۳۶ ق. -- کنگره‌ها.
موضوع:	مجتهدان و علما -- عراق -- بغداد -- سرگذشت‌نامه.
شناسه افزوده:	بنیاد پژوهش‌های اسلامی.
رده‌بندی دیویی:	۲۹۷/۹۹۸.
رده‌بندی کنگره:	BP ۵۵/۳.
شماره کتاب‌شناسی ملی:	۵۸۹۲۸۶۲.

کنگره بین‌المللی بزرگداشت هزاره سید مرتضی - پژوهش‌نامه سید مرتضی / ۱۵

مجموعه مقالات فارسی

جلد ششم: مباحث گوناگون

گروهی از نویسندگان

پیگیری و اجرا: محمد مهدی خوش‌قلب

ویراستاری: حسین پورشریف، سید محمد دلال موسوی

نمونه‌خوانی: مهدی جوهرچی

حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی: محمدکریم صالحی

طراحی جلد: نیما نقوی

چاپ اول: ۱۳۹۸ / ۴۰۰ نسخه، وزیری / بها: ۴۸۰۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، مشهد: صندوق پستی ۳۶۶-۹۱۷۳۵

تلفن و دوزنگار واحد فروش بنیاد پژوهش‌های اسلامی: ۰۵۱-۳۲۲۳۰۸۰۳

مؤسسه علمی - فرهنگی دارالحدیث، قم: صندوق پستی ۸۱۶-۳۷۱۸۵

تلفن مرکز فروش مؤسسه علمی - فرهنگی دارالحدیث: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۵۴۵

www.islamic-rf.ir

info@islamic-rf.ir

حق چاپ محفوظ است

فهرست اجمالی

- مروری بر مقالات مجموعه حاضر ۷
۱. سید مرتضی و اخلاق باور ۱۱
غلامحسین رادپور
۲. نقد ادبی - نظری - اثباتی - مرتضی ۵۹
محمدامین تقوی فردا
۳. نگاهی به مضامین غزلیات عدوی ۸۱
دیوان شریف مرتضی
مجتبی محمدی مزرعه شاهی و حمید مولی راده نائینی
۴. واکاوی جلوه های شخصیت اهل بیت (علیهم السلام) در شعر سید مرتضی ۱۱۱
صابره سیاوشی
۵. سیمای ادبی «علم الهدی» در آئینه کتاب «ادب المرتضی» ۱۲۳
حسین علیزاده
۶. ینش ها و کنش های تمدنی سید مرتضی ۱۴۹
محمد باغستانی کوزه گر
۷. واقعه عاشورا از دیدگاه سید مرتضی (بارویکردی تحلیلی) ۱۷۹
محمد صحتی سردرودی
۸. بررسی برخورد آل بویه با اقلیت های دینی ۲۱۳
سیحان دانش

۹. چگونگی تعامل سید مرتضی با حکومت آل بویه ۲۳۹
صفورا سالاریه
۱۰. زن در اندیشه و آثار سید مرتضی ۲۶۵
مهدی مهریزی
۱۱. سلوک اخلاقی سید مرتضی علم الهدی ۲۸۳
علامه محمد محمدی خرم آبادی، موسی زرقی، فاطمه شهرآبادی
- فرست مطالب ۳۰۷

سخن ناشر

عن عبد السلام بن صالح الهروي قال: سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ عَلِيَّ بْنَ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا أَحْيَا رُبَا. فَمَتَ لَهُ وَكَيْفَ يُحْيِي أَمْرَكُمْ؟ قَالَ: يَتَعَلَّمُ عُلُومَنَا وَيُعَلِّمُهَا النَّاسَ، فَإِنَّ النَّاسَ لَوْ عَلِمُوا مَا حَسَبُوا نَافَعًا لِمَا شَبِعُونَا.

حمد و سپاس بی حد خداوند بزرگ و دانا را سزد که غایت آفرینش انسان را معرفت و عبودیت ذات مقدس خود قرار داد و فرمود: «إِنَّمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيُعْبُدُونِ»^۱. درود بر پیامبران الهی به ویژه حضرت خاتم انبیاء محمد، مصطفی ﷺ که با تزکیه و تعلیم کتاب و حکمت، زمینه ساز تحقق این هدف متعالی شدند و سلام بر امامان معصوم علیهم السلام، به خصوص عالم آل محمد ﷺ، حضرت امام علی بن موسی الرضا ﷺ که ستارگان پر فروغ آسمان معرفت و عبودیت اند و راهنمایان بشر در صراط مستقیم معرفت و بندگی، و رحمت خدا بر عالمان و پژوهشگرانی که در طول تاریخ با فراگیری علوم دینی و معارف اسلامی به احیای امر امامت و ولایت پرداخته و مردم را با زیبایی های فرهنگ اصیل اهل بیت ﷺ آشنا ساخته اند.

۱. عیون اخبار الرضا ﷺ / ۳۰۷/۱: از امام رضا ﷺ شنیدم که می فرمود: خدا رحمت کند کسی که امر ما را زنده کند. عرض کردم: امر شما را چگونه زنده کند؟ فرمود: علوم ما را فراگیرد و به مردم بیاموزد، که اگر مردم زیبایی های کلام ما را بدانند از ما پیروی خواهند کرد.

۲. ذاریات / ۵۶: «و جن وانس را نیا فریدم مگر برای آنکه مرا بپرستند».

بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی براساس نگاه ژرف تولیت فقید این آستان ملک پاسبان در سال ۱۳۶۳ به دستور معظم له تأسیس شد و با الهام از منویات رهبر کبیر انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی علیه السلام و دیدگاههای حکیمانه خلف صالح ایشان، مقام معظم رهبری، حضرت آیه الله العظمی خامنه‌ای مدظله العالی، و رهنمودهای تولیت معزز، با تشکیل گروه‌های پژوهشی و استفاده از نخبگان حوزه و دانشگاه، در راستای تأمین نیازهای فرهنگی جامعه و نظام اسلامی و نسل جوان و زائران بارگاه منور رضوی، به پژوهش و نشر علوم و معارف اسلامی نبوی و سیره اهل بیت عصمت علیهم السلام و به فضل الهی به توفیقات ارزنده‌ای دست یافته است.

بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی افتخار دارد در پی موافقت حضرت حجة الاسلام والمسلمین آیت الله العظمی آملی لاریجانی، تولیت معزز آستان قدس رضوی، در راستای معرفی و ترویج آثار یکی از پایه‌گذاران علم اسلامی در دوره دویست ساله نخست پس از دوره حضور امامان شیعه، مسئولیت انتشار مجموعه آثار کنگره بین المللی بزرگداشت هزاره سید مرتضی را عهده‌دار گردید. بی‌شک به مرز است این مجموعه بزرگ حدوداً شصت جلدی، برآیند زحمات طاقت فرسای جمعی از محققان و پژوهشگران فرهیخته مرکز همایش‌های علمی و پژوهش‌های آزاد مؤسسه دارالحدیث است که اینک به عنوان بخشی از میراث مکتوب شیعی، در اختیار مخاطبان ارجمند قرار می‌گیرد؛ امید است که این اقدام مرتضی ولی نعمتمان حضرت امام علی بن موسی الرضا علیه السلام افضل التحیه و الثناء قرار گیرد.

بنیاد پژوهشهای اسلامی
آستان قدس رضوی